

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4ECdo/28/2015
Identifikačné číslo spisu:	8012899187
Dátum vydania rozhodnutia:	24.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8012899187.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného Ing. E., bývajúceho v H., zastúpeného Mgr. Michalom Mozolíkom, advokátom so sídlom v Čadci, Palárikova 1449, proti povinnej Obci Holčikovce, o vymoženie 2 871,71 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3 Er 3159/1997, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 19. novembra 2012 sp. zn. 16 CoE 136/2012, 16 CoE 137/2012, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

P povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 20. mája 2010 č.k. 3 Er 3159/1997-615 povolil odklad exekúcie až do právoplatného skončenia vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4 Cb 1/2008.

Okresný súd Vranov nad Topľou uznesením z 2. septembra 2011 č.k. 3 Er 3159/1997-666 exekúciu zastavil s tým, že o trovách exekúcie súdneho exekútora JUDr. V. rozhodne samostatným uznesením. Takto rozhodol, keď mal za preukázané, že na základe návrhu oprávneného a poverenia Krajského súdu v Košiciach zo 14. novembra 1997 č. XXXX XXXXXX začal súdny exekútor exekučné konanie o vymoženie 2 871,71 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu platobného rozkazu Krajského súdu v Košiciach z 1. júla 1997 č.k. 18 Rob 1357/96-22. Ďalej vychádzal zo zistenia, že na Krajskom súde v Košiciach je vo veci uvedeného platobného rozkazu vedené konanie pod sp. zn. 4 Cb 1/2008 z dôvodu, že povinná podala proti platobnému rozkazu odpor, čím sa podľa § 174 ods. 2 O.s.p. platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu a Krajský súd v Košiciach vo veci nariadil pojednávanie a vo veci ešte nebolo rozhodnuté. Mal za preukázané, že voči uvedenému platobnému rozkazu bol včas podaný odpor a podaním odporu sa platobný rozkaz zrušil a bolo nariadené pojednávanie. Preto v zmysle § 57 ods. 1 písm. b/ Exekučného poriadku exekúciu zastavil.

Krajský súd v Prešove uznesením z 19. marca 2012 sp. zn. 16 CoE 136/2012, 16 CoE 137/2013 na

odvolanie oprávneného a povinnej proti uzneseniu z 20. mája 2010 č.k. 3 Er 3159/97-615, ktorým Okresný súd Vranov nad Topľou povolil odklad exekúcie, potvrdil (v poradí prvým výrokom) označené uznesenie. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa postupoval správne a jeho postupu nebolo možné nič vyčítať. Mal však za to, že za stavu, keď je už exekúcia právoplatne zastavená je bez právneho významu rozhodovanie o povolení odkladu tej istej exekúcie. Preto odvolací súd bol toho názoru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa s poukazom na § 56 ods. 2 Exekučného poriadku bolo vecne správne.

Krajský súd v Prešove tým istým uznesením, druhým výrokom potvrdil uznesenie Okresného súdu Vranov nad Topľou z 2. septembra 2011 č.k. 3 Er 3159/97-666. Mal za to, že vo veci bol v dostatočnom rozsahu zistený skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvostupňovým súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkázal. Zdôraznil, že v danom prípade sa exekučné konanie viedlo na základe exekučného titulu platobného rozkazu Krajského súdu v Košiciach z 1. júla 1997 č.k. 18 Rob 1357/96-22. Otázka zrušenia tohto exekučného titulu bola riešená na Krajskom súde v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Cb 1/2008 a platobný rozkaz z 1. júla 1997 č.k. 18 Rob 1357/96-22 bol zrušený. Keďže exekučný titul, o ktorý oprávnený opiera svoj nárok, bol zrušený, súd prvého stupňa správne postupoval, keď exekúciu zastavil.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 238 ods. 2 O.s.p., z § 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a tiež, že v konaní došlo k vadám v zmysle § 237 O.s.p. Ako dovolací dôvod uvádzal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a tiež, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p.). Vyčítal odvolaciemu súdu, že porušil zásady spravodlivého a nestranného procesu a porušil tak ako aj súd prvého stupňa právo oprávneného na nestranný a spravodlivý proces podľa čl. 46 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd. Súdny rozhodli nielen v extrémnom neústavnom rozpore so skutkovým stavom, ale tiež mu zabránili zúčastniť sa pojednávania tak zásadnej veci ako je náhle zatavenie exekúcie, čím mu odňali možnosť konať pred súdom. Súdny nesprávne a neúplne zistili skutkový stav, na ktorý bol nesprávne aplikovaný neexistujúci právny predpis. Súd rozhodol v rozpore s hmotným právom a judikatúrou vyšších súdov. I napriek tomu, že odvolanie niekoľkokrát doplnil, odvolací súd všetky fakty a navrhnuté dôkazy ignoroval, pričom vôbec ani len náznakom nevysvetlil prečo sa desiatkami relevantných dôkazov nezaoberal. Mal za to, že odvolací súd procesne pochybil tiež v to, že nechal bez povšimnutia jeho námietku, že uznesenie o zastavení exekúcie z 2. septembra 2011 č.k. 3 Er 3159/97-666 vydala súdna úradníčka a preto o podanom odvolaní mal rozhodnúť sudca. Pokiaľ by sudca okresného súdu potvrdil uznesenie ako vecne správne, potom by mohol o odvolaní rozhodovať krajský súd. Považoval preto jeho rozhodnutie za procesne vadné a predčasné, pretože bol vynechaný medzičlánok pri rozhodovaní o podanom odvolaní. Zároveň poukázal na vznesenú námietku zaujatosti sudcov senátu 16 Co Krajského súdu v Prešove (JUDr. A., JUDr. B., JUDr. G.) zo 6. novembra 2012 a z 19. novembra 2012, z dôvodu, že sa proti sudcom označeného senátu vedie súdne konanie na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14 C 376/2012, ktorú skutočnosť ignorovali a vo veci rozhodli. V dovolaní tiež rozviedol svoje podstatné výhrady voči prebiehajúcemu súdnemu konaniu vedenému na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4 Cb 1/2008. V súvislosti s doručením predmetného platobného rozkazu (exekučného titulu) žalovanej poukázal na konanie vedené na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 1 T 197/2004, v ktorom súd uzavrel, že predmetný platobný rozkaz bol starostovi povinnej náležite doručený. Dovolateľ vyčítal odvolaciemu súdu pochybenie aj vo vzťahu k prvému výroku jeho potvrdzujúceho uznesenia. Bol toho názoru, že uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým rozhodol o odklade exekúcie mal zrušiť. Oprávnený navrhol uznesenia súdov nižších stupňov zrušiť.

Povinná navrhla dovolanie oprávneného ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací § 10a ods. 1 O.s.p. (v ďalšom texte sa Občiansky súdny poriadok uvádza v znení účinnom do 31. decembra 2014) po zistení, že dovolanie podal včas

oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol oprávnený dovoláním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávneného preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva [v zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, (§ 123 O.s.p.), byť predvolaní na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), na to, aby im bol rozsudok doručený do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)].

Oprávnený v súvislosti s tvrdením procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. namietal, že

sa odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia nevyporiadal so všetkými ním tvrdenými relevantnými skutočnosťami.

Dovolací súd nespochybňuje, že jedným z aspektov práva na spravodlivý proces je tiež právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Na druhej strane ale treba mať na zreteli aj to, že vada nedostatku dôvodov rozhodnutia sama osebe (pri inak správnom rozhodnutí) nemusí (ale) disponovať potrebnou ústavnoprávnou intenzitou smerujúcou k porušeniu označených práv (III. ÚS 228/06, I. ÚS 53/10, III. ÚS 99/08).

Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania (aj keď tento ich vníma ako relevantné), ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (porovnaj IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05).

Dovolací súd tu najmä poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

V danom prípade súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia stručne opísal, čoho sa oprávnený domáhal a z akých dôvodov, posúdil materiálnu aj formálnu vykonateľnosť a citoval aj právne normy, ktoré na prejednávajúcu vec aplikoval. Svoje právne závery primerane vysvetlil (ich správnosťou sa dovolací súd nezaoberal). Odvolací súd vo svojom rozhodnutí skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožnil aj s jeho odôvodnením. Pri posudzovaní preskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu bolo preto treba prihliadnuť na to, že toto rozhodnutie v sebe zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa. Vychádzajúc z doposiaľ uvedeného dovolací súd konštatuje, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa v prejednávanej veci uplatnila druhá časť právnej vety vyššie spomínaného stanoviska, nakoľko právo dovolateľa na riadne odôvodnenie rozhodnutia porušené nebolo. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno v žiadnom prípade považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2) a účastníkovi musí dať odpoveď na podstatné (zásadné), avšak nie všetky otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

Oprávnený odňatie možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) spája so skutočnosťou, že mu súdy, ako sám uvádza „zabránili zúčastniť sa pojednávania.“

Podmienky pre nariadenie pojednávania na prejednanie vecí samej upravuje § 115 O.s.p. a § 115a O.s.p. a povinnosť odvolacieho súdu nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania podaného proti rozhodnutiu vo veci samej upravuje § 214 ods. 1 O.s.p. V prejednávanej veci však žiadna z procesných situácií uvedených v označených ustanoveniach nenastala. Súd prvého stupňa rozhodol formou uznesenia a odvolací súd prejednal odvolanie podané proti takémuto uzneseniu. Zo žiadneho ustanovenia procesného predpisu, Občianskeho súdneho poriadku povinnosť nariadiť pojednávanie pre súdy nižších stupňov nevyplýva a preto pokiaľ súdy pojednávanie nenariadili nepostupovali v rozpore so zákonom. Možno potom uzavrieť, že konanie pred súdmi nižších stupňov tak vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p. netrpí.

Podľa § 374 ods. 4 O.s.p. proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťľa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakaťľ, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhovie, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťľa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.

Citované ustanovenie upravuje možnosť napádať rozhodnutia súdnych úradníkov a justičných čakaťľov odvolaním ako aj ďalší postup po podaní odvolania proti týmto rozhodnutiam. Možnosť napádať rozhodnutia súdnych úradníkov a justičných čakaťľov odvolaním je upravená tak, že každé ich rozhodnutie možno napadnúť odvolaním, dokonca aj také rozhodnutie, proti ktorému by nebolo dovolanie prípustné, ak by ho vydal sudca. Postup po podaní odvolania je však upravený rôzne. V prejednávanej veci nastala situácia, kedy po podaní odvolania oprávneným proti uzneseniu vydanému súdnym úradníkom sudca odvolaniu oprávneného nevyhovel a preto správne vec predložil na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Takýto postup súdu prvého stupňa tak bol v súlade s vyššie citovaným ustanovením (druhá veta, text za bodkočiarkou). Keďže súdy nepostupovali v rozpore so zákonom k namietanej procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nedošlo a tak ani k odňatiu možnosti oprávnenému pred súdom konať.

Dovolaťľ ďalej namieta pochybenie odvolacieho súdu vo vzťahu k jeho prvému výroku, t.j. výroku ktorým potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa a 20. mája 2010 č.k. 3 Er 3159/97-615, ktorým povolil odklad exekúcie až do právoplatného skončenia vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4 Cb 1/2008. Podľa dovolateľa odvolací súd mal takéto rozhodnutie zrušiť. K uvedenému dovolací súd poznamenáva, že v prejednávanej veci došlo k zastaveniu exekúcie, v dôsledku čoho uznesenie o odklade exekúcie stratilo význam, a preto za predpokladu, že by aj došlo k zmätočnosti rozhodnutia uvedené (za popísanej procesnej situácie) nemôže viesť k odňatiu možnosti pred súdom konať a takéto dovolanie je bezpredmetné.

V rozsiahlom dovolaní oprávnený rozvádza svoje výhrady proti konaniu vedeného na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4 Cb 1/2008 a poukazuje na závery konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou vedeného pod sp. zn. 1 T 197/2004. Mal za to, že zrušenie platobného rozkazu bolo nedôvodné, súdy mali pokračovať v exekúcii, prípadne mali toto konanie prerušiť do doby skončenia veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4 Cb 1/2008. Dovolací súd poznamenáva, že vo veci má povinnosť konať krajský súd v Košiciach, ktorý platobný rozkaz vydal a ktorý ho zrušil. Exekučný súd nemôže nahrádzať základné konanie, v ktorom sa riešila otázka, ktorá mala správny význam pre rozhodnutie exekučného súdu o návrhu na zastavenie exekúcie.

S prihliadnutím na obsah dovolania sa dovolací súd osobitne zamerail tiež na otázku, či vo veci nerozhodoval vylúčený sudca (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Podľa § 237 písm. g/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

O námietke zaujatosti sudcov krajského súdu rozhodujúcich o odvolaní oprávneného doteraz nebolo rozhodnuté. Neexistencia žiadneho rozhodnutia alebo existencia právoplatného rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sudca je alebo nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí, nebráni dovolaciemu súdu pri skúmaní podmienok prípustnosti dovolania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p., posúdiť túto otázku samostatne (R 59/1997).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Z hľadiska citovaného ustanovenia je právne významný vzťah sudcu, a to buď

1. k veci
2. k účastníkom konania, o takýto vzťah ide v prípade vzťahu sudcu charakteru rodičovského, manželského, súrodeneckého alebo iného blízkeho rodinného vzťahu alebo relevantného osobného vzťahu tak pozitívneho alebo negatívneho,
3. k zástupcom účastníkov konania (viď bod 2).

Dovolateľ negatívny vzťah sudcov Krajského súdu v Prešove JUDr. T., JUDr. B. a JUDr. F. k nemu ako oprávnenému vyvodzoval zo skutočností, že na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14 C 376/2012 prebieha konanie o jeho žalobe, v ktorom konaní sú menovaní sudcovia v pozícii žalovaných.

Nezávislosť a nezaujatosť sudcu patria k hlavným predpokladom spravodlivého rozhodovania. Súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok (II. ÚS 71/97).

Nezaujatosť sudcu je kategória, ktorá vyjadruje vnútorný psychický vzťah sudcu k prejednávanej veci. V širšom zmysle zahŕňa vzťah sudcu k predmetu konania, jeho účastníkom, ich zástupcom, o podstate a povahe ktorého je schopný podať (subjektívnu) informáciu iba sám sudca. Inštitút nezaujatosti je preto potrebné chápať širšie, tiež v rovine objektívnej. Nie je preto rozhodujúce, ako sa nezaujatosť sudcu iba subjektívne javí účastníkovi konania; určujúcim je, či reálne existujú objektívne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci skutočne disponuje. V každom jednotlivom prípade treba posudzovať, či povaha a stupeň vzťahu sudcu k veci, či účastníkom (právnym zástupcom) sú také, že prezrádajú nedostatok nestrannosti súdu (ESLP vo veci Pullar proti Spojenému kráľovstvu) teda, či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach.

Oprávneným prezentovaný dôvod zaujatosti však podľa názoru dovolacieho súdu v čase prejednávania a rozhodovania veci odvolacím súdom nevyvoláva relevantnú obavu o nedostatku nezaujatosti sudcov odvolacieho súdu prejednávajúcich predmetnú vec. Dovolací súd pochybnosti oprávneného nepovažuje za také, ktoré by mohli mať právnu relevanciu, sú skôr motivované tým, že nebolo rozhodnuté podľa subjektívnych predstáv oprávneného; hodnotenie správnosti súdneho konania, resp. rozhodovania však nepatrí účastníkovi konania a nemôže objektívne zakladať pochybnosti o nezaujatosti sudcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p. z dôvodu, že rozhodovali vylúčení sudcovia krajského súdu nie je daná.

Pokiaľ sa v dovolaní namieta existencia tzv. inej procesnej vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že namietaná vada nezakladá prípustnosť dovolania.

K námietke, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, je potrebné uviesť, že o nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo

ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (R 54/2012 a rozhodnutia najvyššieho súdu napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011, sp. zn. 6 Cdo 41/2011 a sp. zn. 7 Cdo 26/2010). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 239 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže oprávnený uvedený dovolací dôvod uplatnil v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnuté uznesenie posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

Najvyšší súd dovolanie oprávneného, prípustnosť ktorého nevyplýva z § 239 O.s.p. a § 237 O.s.p., odmietol ako procesne neprípustné (§ 243b ods. 5 O.s.p. a § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní (procesne) úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.